Utgåva:3, 230413

Kemikalier i lokalvården

Kemikalier är en av hörnstenarna vid städning. För att få ett bra städresultat är det viktigt att veta vilket rengöringsmedel som passar bästa att använda, och hur det skall användas. Kemiska produkter delas in **sura, neutrala och alkaliska** medel. Starkt sura och starkt alkaliska medel kan ge hudskador.

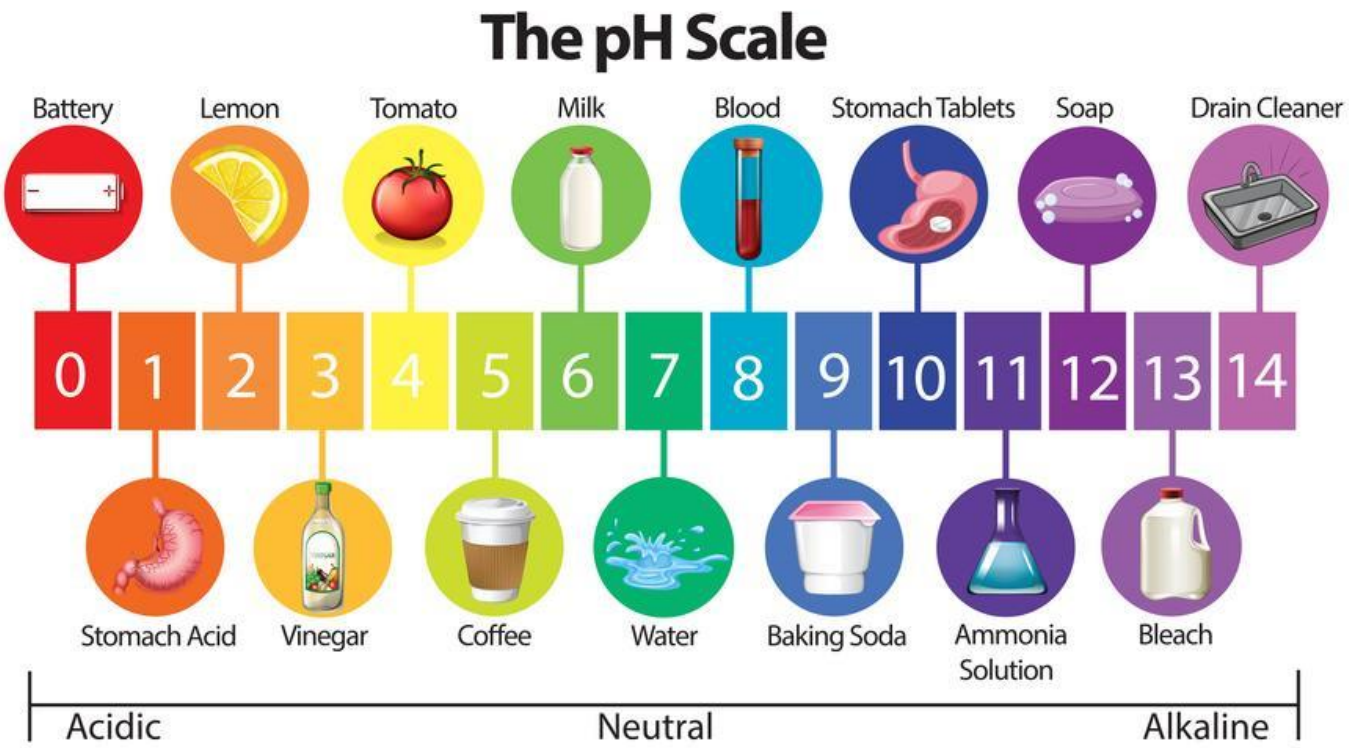
OBS! Använd alltid skyddshandskar vid användandet av kemikalier. Skydda ögonen från stänk.

Kemiska medel kan också delas upp i olika grupper efter hur de används. Det är medel för:

- **Daglig städning**
- **Storstädning, golvvård och fönsterputsning**
- **Avkalkning**

I allmänhet klarar man sig långt i den dagliga städningen med Allrent, sanitetsrent och handdiskmedel.

pH-skalan

SURT			NEUTRALT pH 7	ALKALISKT		
Starkt surt pH 0 - 2	Medelstarkt surt pH 2 - 5,5	Svagt Surt 5,5 – 6,5		Svagt alkaliskt 7,5 – 9,5	Medelstarkt Alkaliskt 9,5 - 12	Starkt Alkaliskt 12 -14
AGGRESIVT						AGGRESIVT

pH-skalan är ett mätsystem för att identifiera kemiska produkter, vilken surhetsgrad produkten har och därmed dess aggressivitet/hur stark den är. Genom pH-värdet vet man vad medlet används till. pH varierar från 0 till 14, **pH 7 är neutralt**. Ju lägre pH under 7, desto surare är produkten och ju högre över 7, desto mer alkaliskt.

Starkt alkaliska produkter är mer aggressiva mot huden än starkt sura. Alkalier bryter ner äggviteämnena i hudens hornlager. *Ämnen med pH under 2 eller över 11,5 är direkt frätande på huden*. *Var försiktig!*

Blanda *aldrig* sura och alkaliska medel. Om du t ex blandar toa rent med klor bildas klorgas som kan ge lungskador.

Sura medel (under pH-värde 6)
Starkt sura medel används för att ta bort kalkavlagringar och rost. De kan användas för att göra rent hårt smutsat sanitetsgods. Används i hygien- och våtutrymme. Medlet kallas ofta kalk bort.

Svagt sura medel är rengöringsmedel för WC-stolar, urinoarer och sanitetsporslin (t ex handfat). Tar bort beläggningar från golv och väggar i duschrum. Medlet är Toalettrent/WC-rent.

När du har använt ett surt rengöringsmedel måste du efterskölja med rent vatten.

Neutrala medel (pH-värde mellan 6 och 8)
Används till allmän rengöring av ytor som tål vatten, till handdisk, fönsterputs och liknande. Rätt doserade neutrala medel behöver ingen efterskölning.

Exempel på neutrala medel är flytande tvål, glasputs, handdisk, mattrent.

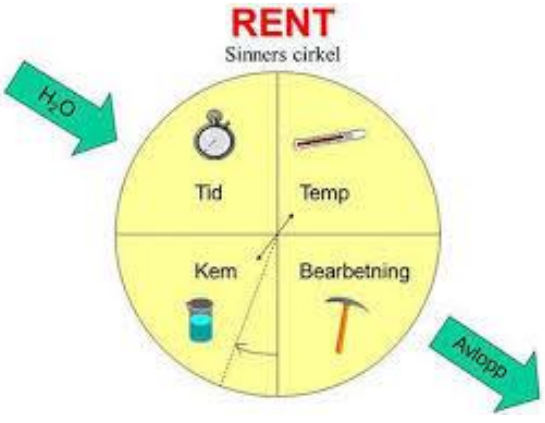
Alkaliska medel
Alkaliska medel har ett pH-värde över 8 och kallas ofta Allrengöringsmedel och används på feta och hårt smutsade ytor. När du har använt ett alkaliskt medel måste du efterskölja.

Svagt alkaliska medel är **Allrent** (golv, målade ytor, bord, hyllor, lister, telefoner mm) och **Sanitetsrent** (sanitetsporslin mm).

Starkt alkaliska medel är **Grovrent** (industrigolv, entréer mm) och **Polish bort** (tar bort polish på golv).

Om du får kemstänk på huden – skölj genast med ljummet vatten
Om du får kemstänk i ögonen – skölj genast med ljummet vatten i 15 minuter.
Kontakta eventuellt läkare!

Zinners cirkel

I cirkeln har varje faktor:

- **tid**
- **temperatur**
- **kemikal/rengöringsmedel**
- **mekanisk bearbetning**

sin funktion och påverkar andra funktioner. Det betyder, om en faktor ökar, minskar en annan lika mycket.

Tid i effektiv städning handlar om rätt samansättning av kem + temperatur + mekanisk bearbetning.

Genom att kombinera och så jämt som möjligt fördela de fyra (4) faktorerna, kan du i varje situation uppnå den mest effektiva rengöringen med hänsyn till material, människa och miljö.